

The Thai Journal of Veterinary Medicine

Volume 9
Issue 2 June, 1979

Article 1

6-1-1984

ย่อเอกสาร

n/a

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm>

Part of the [Veterinary Medicine Commons](#)

Recommended Citation

n/a (1984) "ย่อเอกสาร," *The Thai Journal of Veterinary Medicine*: Vol. 9: Iss. 2, Article 1.

DOI: <https://doi.org/10.56808/2985-1130.1254>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm/vol9/iss2/1>

This Other is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Veterinary Medicine by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ย่อเอกสาร

Detection of Oestrus-related Odors in Cows by Trained Dogs.

- Kiddey, C.A.; Mitchell, D.S., Bolt, D.J. and Hawk, H.W. 1978.
Biol. Reprod. 19 (2): 389-395.

การทดลองนี้ใช้สุนัขทั้งหมด 6 ตัว พันธุ์เยอรมันเชพเพอด 4 ตัว ผู้ 2 เมีย 2 และพันธุ์ลาบราดอร์ 2 ตัว ผู้ 1 เมีย 1 ตัว สุนัขเพศเมียได้รับการทำหมันมาแล้ว สุนัขทั้งหมดเคยผ่านการฝึกหัดดมกลิ่นวัตถุระเบิด ได้นำมาฝึกเพื่อตรวจสอบตัวอย่างจากวัว เป็นสัด แล้วสังเกตการแสดงออก โดยใช้ swab จากช่องคลอดของวัวที่กำลังเป็นสัดและ ไม่เป็นสัด (oestrus-dioestrus pairs of samples from the same cow) ให้สุนัขดมกลิ่นแล้วสังเกตปฏิกิริยา (การนั่งเฝ้า) แยกออกเป็น 7 การทดลองและ แต่ละการทดลองประกอบด้วย การทดสอบหลายครั้งด้วยกัน

การทดลองอันแรกใช้ swab จากวัวตัวเดียวกันในขณะที่เป็นสัดและไม่เป็นสัด ผลปรากฏว่า ขณะที่วัวเป็นสัดสุนัขสามารถบอกได้ถูกต้องถึง 81.6%

การทดลองที่สองคล้ายอันแรกแต่ใช้ swab จากวัวตัวอื่นเข้ามาแทนหลังการ ทดสอบทุกครั้ง 10 สุนัขสามารถบอกได้ถูกต้องถึง 68.1%

การทดลองที่สามเหมือนการทดลองที่สองเพียงแต่ทำในฟาร์มปรากฏว่าสุนัข บอกได้ถูกต้องถึง 79.5%

การทดลองที่สี่ ห้า และหก ทำภายในห้องทดลอง เช่นการทดลองที่สอง

การทดลองที่สี่ เปลี่ยนตัวอย่างการทดสอบทุกครั้ง สุนัขสามารถบอกได้ถูกต้อง ถึง 80.7%

การทดลองที่ห้า ทดสอบโดยใช้ตัวอย่างคู่จากวัวทดลอง 5 ตัว แต่ละตัวอย่าง ได้จากวัวขณะที่เป็นสัดคู่กับขณะที่ไม่เป็นสัด และจากวัวอีก 4 ตัวที่ไม่เป็นสัด สุนัขบอกได้ถูก 80.9%

การทดลองที่หก ใช้ตัวอย่างจากปัสสาวะ (ปริมาณจำกัด) ของวัวที่เป็นสัดและ ไม่เป็นสัด สุนัขบอกได้ถูก 77.8%

การทดลองที่เจ็ด ใช้สุนัข 4 ตัว ตรวจสอบการเป็นสัดของวัวในฟาร์มมีวัว 3 ตัว เป็นสัด 1 ตัว และอีก 2 ตัว 6-7 วัน หลังจากเป็นสัด ทำการทดสอบ 12 ครั้ง แต่ละครั้งเปลี่ยนวัวชุดใหม่ สุนัขบอกได้ถูกต้องถึง 87.3%

ผลการทดลองครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าขณะที่วัวกำลังเป็นสัดจะมีกลิ่นเฉพาะและสามารถใช้สุนัขที่ฝึกแล้วตรวจสอบได้ - พิระศักดิ์ จันทร์ประทีป

Porcine Toxoplasmosis in Indiana

- Dubey S.P. et al. 1979. J.A.V.M.A. 174 (6): 604-609

ลูกหมูตัวหนึ่ง อายุ 4 สัปดาห์ (ทั้งครอก 16 ตัว) จากฟาร์มที่มีการจัดการที่ดีในรัฐ Indiana มีอาการท้องเสียเรื้อรัง ถูกส่งมาเพื่อหาสาเหตุ หลังจากจากเจาะเลือดแล้ว ก็นำมาฆ่า ส่วนของตับ ปอด ไต สมอ ม้าม ต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำไส้และลำไส้เล็กหลายส่วน ได้นำไปผ่านกรรมวิธีทาง histo-pathology พบผลการเปลี่ยนแปลงในอวัยวะต่าง ๆ ดังกล่าวเป็น multiple necrosis ในปอดมี interstitial pneumonia ทุก lobe และที่สำคัญคือพบ tachyzoite มากมายในอวัยวะที่ทำการตรวจ และผลการทำ Sabin-Feldman dye test สำหรับ T.gondii ได้ 1:32

การติดโรคในรายนี้คาดว่าเกิดขึ้นหลังจากลูกสุกรคลอดแล้ว ซึ่งอาจจะได้รับ oocyst ของ T.gondii จากอุจจาระของแมวเพราะใกล้คอกคลอด มีห้องหนึ่งซึ่งมีแมววิ่งเล่นอยู่ถึง 17 ตัว - มานพ ม่วงใหญ่

A Case of Cerebral Babesiosis in the Dog

- Okoh A.E.J. 1978. Bull. Ani. Hlth. Prod. Africa
26 (2): 118-119

โรค Babesiosis ขึ้นสมองพบได้ไม่บ่อยนักในสุนัข ในรายที่พูดถึงนี้เป็นสุนัขพื้นเมืองในประเทศ Nigeria อายุ 3 ปี หลังจากที่ถูกคนแล้ว 3 วัน สุนัขก็ถูกส่งไปกักไว้ 24 ชั่วโมง ต่อมาสุนัข ตายโดยไม่แสดงอาการล่วงหน้า ส่วนหัวของสุนัขได้ถูกส่งไปตรวจที่ศูนย์ชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า สมอมีสีซีด และเหลืองเล็กน้อย smear จาก hippocampus และ cerebrum ย้อมด้วย seller's stain ไม่พบ Negri bodies แต่ภายใน lumen ของ capillaries และ arterioles พบลักษณะคล้ายเชื้อ piroplasma ได้เอาสมอไปทำ smear โดย squash method แล้วย้อมด้วยสียิมฆ่า พบ Babesia canis จำนวนมากได้เอาเนื้อสมองส่วนนั้นไปฉีดเข้าหนู เพื่อดูว่ามี mix infection กับ rabies หรือไม่ ได้ผล negative ทั้งจากอาการและการย้อมสีสมองหนู - มานพ ม่วงใหญ่

สัตว์แพทช์กับปฏิกิริยาอันไม่พึงปรารถนาของยา

* สมเกียรติ ทาจำปา

จากคำจำกัดความปฏิกิริยาอันไม่พึงปรารถนาของยา "(adverse drug reaction)" ที่ให้ไว้โดยสถาบันอาหารและยาของอเมริกาที่ว่า "เป็นความเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้คาดหมายหรือผิดปกติที่เกิดขึ้นภายหลังใช้ยานั้น" สัตว์แพทย์เกือบทุกคนที่ใช้ยาจะประสบกับปฏิกิริยาดังกล่าวในการปฏิบัติในคลินิก, โรงพยาบาลสัตว์ หรือ สถานีตรวจโรคสัตว์ มากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่จำนวนครั้งที่ใช้

สถาบันอาหารและยาของอเมริกาได้รวบรวมปฏิกิริยาอันไม่พึงปรารถนาของยาสัตว์ที่เกิดขึ้นในรอบปี แล้วรายงานไว้เพื่อประโยชน์แก่สัตวแพทย์ในการใช้ยา ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างที่รายงานไว้ในรอบปี 1977

ยา	จำนวนสัตว์ที่ได้รับยา	จำนวนสัตว์ที่แสดงปฏิกิริยา	จำนวนสัตว์ที่ตาย	อาการและอาการที่เกิเกิดขึ้น
Oxytetracycline	วัว 1385 ตัว	198	54	methemoglobinemia
procaine penicillin	ม้า 7 ตัว	7	0	ไข้สูง, หัวใจเต้นเร็ว ลมพิษ หายใจขัด เหงื่อออก
levamisole (ฉีดยา)	วัว 1039 ตัว	283	187	ตื่นเต้น, หมกสติ
levamisole (ฉีดยา)	สุกร 25 ตัว	8	6	น้ำลายไหล, เซ
ketamine	แมว 114 ตัว	57	18	ฟื้นช้า, ตัวสั่น, ชัก ตื่นเต้น, หัวใจหยุดเต้น เลือดออกที่ไตและกระเพาะปัสสาวะ, หูหนวก
Xylazine	สุนัข 7 ตัว	7	1	ดูร้าย, หัวใจเต้นช้า
primidone	สุนัข 6 ตัว	6	1	เป็นพิษต่อตับ, คีซ่าน อาเจียน, ขนร่วง
Dichlorvos	สุกร 842 ตัว	189	27	ท้องร่วง, อาเจียน, เซ
Dichlorvos	ม้า 54 ตัว	50	1	กระเพาะและลำไส้อักเสบ เสียคท้อง, เซ, น้ำลายไหล ตัวสั่น
thiacetarsamide	สุนัข 18 ตัว	18	8	อาเจียน, ชิม, คีซ่าน, ไตวาย

* ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เขียนได้พยายามรวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับการเกิดปฏิกิริยาเหล่านั้นในประเทศไทย โดยออกแบบฟอร์มเพื่อให้สัตวแพทย์ผู้ใช้ยาที่ประสบปฏิกิริยาดังกล่าวรายงานมายังผู้เขียน แต่ปรากฏว่ามีรายงานกลับเข้ามาน้อยมาก ในรอบปี 2521 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นมีรายงานกลับมาเพียง 2 ราย รายแรกใช้ยาถ่ายพยาธิ Levamisole ชนิดฉีด พบว่า ภายหลังใช้ในวัว 50 ตัวแล้วประมาณ 40 ตัว แสดงอาการซึม, เบื่ออาหาร, น้ำลายฟูมปาก, บริเวณที่ฉีดบวมและเน่า อีกรายหนึ่งใช้ยาผสมสำเร็จรูป Nitrofurazone กับ Vitamin K ผสมลงในน้ำดื่มให้ไก่กระทงกิน (3000 ตัว) ไก่จำนวนหนึ่งแสดงอาการหลังให้ยา 1 วัน คือ ร้องเสียงดัง, ร้องเป็นวงกลม กระโดดและชนทุกอย่างที่ขวางหน้า อาการเหล่านี้ค่อยหายไปเมื่อหยุดให้ยา และเปลี่ยนให้กินธรรมชาติแทน

ทั้งสองรายดังกล่าว เป็นการใช้ยาโดยสัตวแพทย์เอง ตามขนาดที่กำหนดไว้ในสลากยา จึงเกิดคำถามขึ้นในใจผู้เขียนว่า ใครรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อชีวิตสัตว์ อันเนื่องมาจากปฏิกิริยาอันไม่พึงปรารถนาดังกล่าว : สัตวแพทย์ผู้ใช้ยา ? สถาบันอาหารและยา ? ผู้ผลิตยา ? หรือ ? ? ?

เอกสารอ้างอิง

1. ทาจำปา, สมเกียรติ. 1977 : ปฏิกิริยาอันไม่พึงปรารถนาของยา
เวชสารสัตวแพทย์ปีที่ 7 ฉบับที่ 4
หน้า 269-273,
2. Annon, 1976 : Drug experience reporting
by veterinarians.Vet.
Toxicol.1863: 156-157
3. MVP Staff Report. 1978 : Adverse drug reactions.M.V.P.
59: 689-691